

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-I Examination
Geography (VEC) Paper-I
Environment Consciousness: VECGEO01101
Subject Code: 230507

Time: One Hour

Total Marks: 30

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. Figures to the right indicate full marks**

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

8

- 1 What is the major threat to biodiversity in the Western Ghats region?
 - a. Climate change
 - b. Overgrazing by livestock
 - c. Habitat destruction and fragmentation
 - d. Excessive rainfall
- 2 Which critically endangered species is known for its one-horned characteristic and is found in the grasslands of northeastern India?
 - a. Snow Leopard
 - b. Red Panda
 - c. Indian Rhinoceros
 - d. Asiatic Lion
- 3 What was the primary objective of the Chipko Movement?
 - a. Preservation of wildlife
 - b. Protection of forests and trees
 - c. Clean water initiatives
 - d. Carbon emissions reduction
- 4 What is Dr. Rajendra Singh often referred to as due to his efforts in water conservation?
 - a. Water Warrior
 - b. River Rejuvenator
 - c. Aquatic Avenger
 - d. Hydro Hero
- 5 What does the term "sustainability" refer to in the context of the environment?
 - a. Meeting the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs
 - b. Maximizing resource extraction for short-term economic gains
 - c. Accelerating industrial development regardless of environmental consequences
 - d. Eliminating all human impact on ecosystems
- 6 In the context of sustainable development, what does the term "triple bottom line" refer to?
 - a. Three layers of soil in sustainable agriculture
 - b. Balancing economic, social, and environmental considerations
 - c. A three-step process for industrial growth
 - d. Exploiting natural resources for three different purposes

- 7 Which international agreement outlines the Sustainable Development Goals (SDGs)?
a. Kyoto Protocol b. Montreal Protocol
c. Paris Agreement d. Agenda 2030
- 8 The atmosphere, hydrosphere, and lithosphere collectively form which type of environment?
a. Biotic environment b. Social environment
c. Physical environment d. Cultural environment

Q.2. Write short Notes (Two out of Three) .

10

- 1 Major causes of loss of biodiversity
- 2 Ecosystem components
- 3 Types of ecosystems

Q.3 . Answer the following question on broad. (One out of two).

12

- 1 Write information about Appico movement and Silent Valley
- 2 Explain the Sustainable Development Goals.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

८

- 1 पश्चिम घाट क्षेत्रातील जैवविविधतेला कोणता मोठा धोका आहे?
A हवामान बदल
B पशुधन द्वारे overcrowding
C निवासस्थानाचा नाश आणि विखंडन
D अतिवृष्टी
- 2 कोणती संकटग्रस्त प्रजाती तिच्या एका शिंगाच्या वैशिष्ट्यासाठी ओळखली जाते आणि ईशान्य भारतातील गवताळ प्रदेशात आढळते?
A हिम बिबट्या B लाल पांडा
C भारतीय गेंडा D आशियाई सिंह
- 3 चिपको चळवळीचा प्राथमिक उद्देश काय होता?
A वन्यजीवांचे संरक्षण
B जंगले आणि झाडे यांचे संरक्षण
C स्वच्छ पाणी उपक्रम
D कार्बन उत्सर्जन कमी
- 4 डॉ. राजेंद्र सिंह यांनी जलसंधारणासाठी केलेल्या प्रयत्नांमुळे त्यांना काय म्हटले जाते?
A जल योद्धा B नदी कायाकल्प करणारा
C जलीय बदला घेणारा D हायड्रो हिरो

- 5 पर्यावरणाच्या संदर्भात "टिकाऊपणा" या शब्दाचा संदर्भ काय आहे?
- A भावी पिढ्यांच्या स्वतःच्या गरजा पूर्ण करण्याच्या क्षमतेशी तडजोड न करता वर्तमान गरजा पूर्ण करणे
B अल्प-मुदतीच्या आर्थिक फायद्यासाठी जास्तीत जास्त संसाधने काढणे
C पर्यावरणीय परिणामांची पर्वा न करता औद्योगिक विकासाला गती देणे
D इकोसिस्टमवरील सर्व मानवी प्रभाव दूर करणे
- 6 शाश्वत विकासाच्या संदर्भात, "ट्रिपल बॉटम लाइन" या शब्दाचा संदर्भ काय आहे?
- A शाश्वत शेतीमध्ये मातीचे तीन थर
B आर्थिक, सामाजिक आणि पर्यावरणीय विचारांमध्ये संतुलन राखणे
C औद्योगिक वाढीसाठी तीन-चरण प्रक्रिया
D तीन वेगवेगळ्या उद्देशांसाठी नैसर्गिक संसाधनांचे शोषण
- 7 कोणता आंतरराष्ट्रीय करार शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) ची रूपरेषा देतो?
- A क्योटो प्रोटोकॉल B मॉन्ट्रियल प्रोटोकॉल
C पॅरिस करार D अजेंडा 2030
- 8 वातावरण, हायड्रोस्फियर आणि लिथोस्फियर एकत्रितपणे कोणत्या प्रकारचे वातावरण तयार करतात?
- A जैविक वातावरण B सामाजिक वातावरण
C भौतिक पर्यावरण D सांस्कृतिक वातावरण

Q.2.टीपा लिहा. (तीन पैकी कोणतेही दोन).

१०

- 1 जैवविविधतेच्या हानीची प्रमुख कारणे
- 2 परिसंस्थेचे घटक
- 3 परिसंस्थेचे प्रकार

Q.3.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१२

- 1 अपिको चळवळ आणि सायलेंट व्हॅली बद्दल माहिती लिहा
- 2 शाश्वत विकास ध्येये स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-I Examination
Geography (VEC) Paper-I
Environment Consciousness: VECGEO01101
Subject Code: 230507

Time: One Hour

Total Marks: 30

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

८

1 पश्चिम घाट क्षेत्रातील जैवविविधतेला कोणता मोठा धोका आहे?

- A हवामान बदल
- B पशुधन द्वारे overcrowding
- C निवासस्थानाचा नाश आणि विखंडन
- D अतिवृष्टी

Option 3

2 कोणती संकटग्रस्त प्रजाती तिच्या एका शिंगाच्या वैशिष्ट्यासाठी ओळखली जाते आणि ईशान्य भारतातील गवताळ प्रदेशात आढळते?

- A हिम बिबट्या
- B लाल पांडा
- C भारतीय गेंडा
- D आशियाई सिंह

Option 3

3 चिपको चळवळीचा प्राथमिक उद्देश काय होता?

- A वन्यजीवांचे संरक्षण
- B जंगले आणि झाडे यांचे संरक्षण
- C स्वच्छ पाणी उपक्रम
- D कार्बन उत्सर्जन कमी

Option 2

4 डॉ. राजेंद्र सिंह यांनी जलसंधारणासाठी केलेल्या प्रयत्नांमुळे त्यांना काय म्हटले जाते?

- A जल योद्धा
- B नदी कायाकल्प करणारा
- C जलीय बदला घेणारा
- D हायड्रो हिरो

Option 1

5 पर्यावरणाच्या संदर्भात "टिकाऊपणा" या शब्दाचा संदर्भ काय आहे?

- A भावी पिढ्यांच्या स्वतःच्या गरजा पूर्ण करण्याच्या क्षमतेशी तडजोड न करता वर्तमान गरजा पूर्ण करणे
- B अल्प-मुदतीच्या आर्थिक फायद्यासाठी जास्तीत जास्त संसाधने काढणे
- C पर्यावरणीय परिणामांची पर्वा न करता औद्योगिक विकासाला गती देणे
- D इकोसिस्टमवरील सर्व मानवी प्रभाव दूर करणे

Option 1

- 6 शाश्वत विकासाच्या संदर्भात, "ट्रिपल बॉटम लाइन" या शब्दाचा संदर्भ काय आहे?
- A शाश्वत शेतीमध्ये मातीचे तीन थर
B आर्थिक, सामाजिक आणि पर्यावरणीय विचारांमध्ये संतुलन राखणे
C औद्योगिक वाढीसाठी तीन-चरण प्रक्रिया
D तीन वेगवेगळ्या उद्देशांसाठी नैसर्गिक संसाधनांचे शोषण

Option 2

- 7 कोणता आंतरराष्ट्रीय करार शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) ची रूपरेषा देतो?
- A क्योटो प्रोटोकॉल B मॉन्ट्रियल प्रोटोकॉल
C पॅरिस करार D अजेंडा 2030

Option 4

- 8 वातावरण, हायड्रोस्फियर आणि लिथोस्फियर एकत्रितपणे कोणत्या प्रकारचे वातावरण तयार करतात?
- A जैविक वातावरण B सामाजिक वातावरण
C भौतिक पर्यावरण D सांस्कृतिक वातावरण

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (तीन पैकी कोणतेही दोन).

१०

- 1 जैवविविधतेच्या हानीची प्रमुख कारणे

Ans:

- 2 परिसंस्थेचे घटक

Ans:

- 3 परिसंस्थेचे प्रकार

Ans:

- 4 परिसंस्थेचे प्रकार

Ans:

Q.3.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१२

- 1 अपिको चळवळ आणि सायलेंट व्हॅली बदल माहिती लिहा

Ans:

- 2 शाश्वत विकास ध्येये स्पष्ट करा.

Ans:
